

Uchwała nr 4/1/2020
Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki
Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
z dnia 14 stycznia 2020r.
w sprawie
przyjęcia strategii rozwoju Instytutu Pedagogiki
prowadzącego badania naukowe w dyscyplinie pedagogika
na lata 2020-2025

Na podstawie § 10 ust. 1 Statutu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Rada Naukowa uchwala, co następuje:

§1

Rada Naukowa przyjmuje strategię rozwoju Instytutu Pedagogiki prowadzącego badania naukowe w dyscyplinie pedagogika na lata 2020-2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA

Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki



dr hab. Ewa Jarosz, prof. UŚ

**Strategia rozwoju Instytutu Pedagogiki
prowadzącego badania naukowe w dyscyplinie pedagogika
na lata 2020-2025**

Część I opisowa:

Wizja stanu dyscypliny w roku 2025:

Instytut Pedagogiki po otrzymaniu noty ewaluacyjnej w 2021, do której aspirował (B+), istnieje i rozwija się wielowymiarowo. Badania prowadzone są w kierunkach odpowiadających światowym trendom w obszarach edukacji, zdrowia, rozwoju i optymalizacji jakości życia jednostek, grup i społeczeństw w warunkach narastającej wielokulturowości i zróżnicowań społeczno-kulturowych, etnicznych, religijnych i ekonomicznych. Większość badań ma charakter interdyscyplinarny i jest realizowana w zespołach interdyscyplinarnych wspólnie z przedstawicielami innych nauk społecznych, ale także teologicznych, przyrodniczych oraz nauk ścisłych i technicznych. Badania są prowadzone w oparciu o nowoczesne metody badawcze, na wysokim poziomie etycznym oraz z poszanowaniem praw człowieka ze szczególnym uwzględnieniem respektowania podmiotowości i wykorzystaniem aktywizujących metod partycypacyjnych. Badania prowadzone w dyscyplinie mają charakter zaangażowanych społecznie, promują działania społeczne i zmiany społeczno-kulturowe oraz edukację mając na celu podnoszenie świadomości i upowszechnianie idei partnerstwa, solidarności społecznej, inkluzji oraz współodpowiedzialności za losy cywilizacji i planety zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju w perspektywie indywidualnej, społecznej, kulturowej, ekologicznej i ekonomicznej. Badania realizowane są na kanwie nowoczesnych rozwiązań metodologicznych, z zachowaniem wysokich standardów etycznych oraz poszanowania praw człowieka i zasady podmiotowości i szeroko rozumianej partycypacji. Założenia te oraz realizowane na ich gruncie badania stanowią o specyfice badawczej Instytutu na tle innych ośrodków badawczych w kraju. Instytut prowadzi w znaczącej mierze badania o międzynarodowym charakterze – badacze oraz zespoły badawcze realizują wspólne z badaczami z innych krajów i innych rzeczywistości społeczno-kulturowych projekty badawcze, w tym poprzez wspólne realizowanie (kierownictwo i partnerstwo) uzyskanych grantów w konkursach międzynarodowych. Część badaczy realizuje wspólnie z partnerami zagranicznymi badania komparatystyczne dotyczące zjawisk i problemów edukacyjnych, społecznych i kulturowych. Badacze Instytutu charakteryzują się w znaczącej części (liczebności) mobilnością zagraniczną w celu realizacji badań, jak też podnoszenia własnych kompetencji badawczych oraz w celu nawiązywania relacji i współpracy badawczej z zagranicznymi ośrodkami i badaczami. Pracownicy (kadra badawcza) Instytutu charakteryzują się dobrymi kompetencjami badawczymi, publikacyjnymi, w zakresie aplikowania o granty oraz realizacji współpracy międzynarodowej. Są pracownikami zaangażowanymi w rozwój Instytutu, realizację założonych celów oraz tworzenie wspierającej się oraz uczącej się społeczności badawczej. Swoją działalność realizują w sprzyjających nowoczesnych warunkach infrastruktury, mając zapewniony dostęp i korzystając z wysokiej klasy technologii, wysokiej jakości kanałów komunikacyjnych oraz wszelakich baz danych, najnowszych badań i publikacji światowych.

Najważniejsze obszary badawcze w dyscyplinie (strategiczne obszary badawcze), w których zamierza się ona rozwijać:

- I. Edukacja oraz inne działania w kontekście współczesnych oraz przyszłych zmian społecznych, kulturowych, technologicznych, ekonomicznych oraz klimatycznych;**
- II. Dobrostan oraz zrównoważony rozwój jednostek, grup i środowisk w perspektywie pedagogicznej – możliwości optymalizacji w profilach wieku, płci, zdrowia, poziomu sprawności i adaptacji społecznej, religii, przynależności etnicznej, rasowej i innych zróżnicowań;**
- III. Interdyscyplinarne badania dzieciństwa i adolescencji;**
- IV. Demokracja życia społecznego, równość, dostępność i inkluzja społeczna oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego – zagrożenia i możliwości optymalizacji z perspektywy różnych grup i środowisk;**
- V. Potencjał pedagogiczny kultury w kontekście wyzwań płynnej nowoczesności i antycypacji przyszłości**

Relacja pomiędzy ww. obszarami badawczymi dyscypliny, a *Priorytetowymi Obszarami Badawczymi* wskazanymi w *Strategii Rozwoju UŚ*:

POB	<i>Obszary badawcze dyscypliny</i>	Uzasadnienie
POB 1: Harmonijny rozwój człowieka – troska o ochronę zdrowia i jakość życia;	I-V	Wszystkie tematy określone jako strategiczne obszary badań /SOB/ Pedagogiki odnoszą się do 4 spośród 5 POB-ów wskazywanych w Strategii Uniwersytetu Śląskiego na lata 2020-2025. Dotyczą bowiem, zarówno w sensie ogólnego sformułowania, jak i kryjących się za nimi szczegółowych pól badawczych, analiz stanu, rozwoju i możliwości ochrony oraz optymalizacji szeroko rozumianego zdrowia, jakości życia oraz dobrostanu (w perspektywie indywidualnej, grup oraz środowisk) poprzez edukację, wsparcie, promocje i profilaktykę. Dotyczą też analiz zmian oraz nowych zjawisk, procesów i transformacji społecznych, wychowawczych i kulturowych dokonujących się na tle rozwoju nowych technologii, cyfryzacji życia, modyfikacji kanałów komunikacyjnych, jak też zmian następujących i intensyfikujących się na tle dokonujących się przemian środowiska i zmian klimatycznych (jak np. migracje), a także roli edukacji, kultury oraz wspierania systemowych zmian społecznych oraz w zakresie wsparcia psychospołecznego w kontekście rozwijania się powyższych procesów skutkujących zwiększającym się zróżnicowaniem społecznym i dyfuzją kultur oraz zagrażającym pogłębianiem się różnych nierówności społecznych w profilach.
POB 2: Nowoczesne materiały i technologie oraz ich społeczno-kulturowe implikacje;	I-V	
POB 3: Zmiany środowiska i klimatu wraz z towarzyszącymi im wyzwaniami społecznymi;	I-V	
POB 4: Humanistyka dla przyszłość – interdyscyplinarne badania kultury i cywilizacji;	I-V	

POB 5: Badanie fundamentalnych właściwości natury.	-	-----
Relacja pomiędzy ww. strategicznymi obszarami badawczymi dyscypliny, a Celami Zrównoważonego Rozwoju ONZ:		
Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ	Obszary badawcze dyscyplin	Uzasadnienie
Cel 1. Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie	I-V	Ubóstwo stanowi jedno z największych zagrożeń oraz przeszkód dla harmonijnego rozwoju człowieka, dlatego niezwykle ważne jest zapewnienie wszystkim obywatelom, zwłaszcza z grup de-faworyzowanych równego dostępu do zasobów gospodarczych oraz usług (w tym edukacji!), co stanowi niezwykle ważny czynnik rozwoju społeczeństwa, a w tym naszej dyscypliny. Realizacja tych celów jest możliwa dzięki dynamicznemu wsparciu i rozwojowi badań w proponowanych obszarach badawczych dyscypliny. Tym samym są to obszary funkcjonalnie związane z osiągnięciem celu I.
Cel 2. Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo	I-III	Brak zaspokojenia potrzeb podstawowych – głód oraz brak bezpieczeństwa żywnościowego jest przeszkodą zarówno dla rozwoju osobistego, jak i w konsekwencji społecznego i gospodarczego, szczególnie niekorzystnie odbijają się one na możliwościach rozwojowych dzieci i młodych ludzi. Niezwykle ważne są działania przeciwdziałające tym sytuacjom deprivacji podstawowych potrzeb rozwojowych, dlatego szczególnego znaczenia nabierają interdyscyplinarne badania oraz działania edukacyjne i profilaktyczne w obszarze dzieciństwa i adolescencji. Działania kształtujące i promujące prawidłowe postawy związane z odżywianiem już od najwcześniejszych okresów w życiu.
Cel 3. Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt	I-IV	Promowanie zdrowego trybu życia jest jednym z najważniejszych zadań współczesnej edukacji. Zdrowy styl życia to dobrostan jednostek oraz grup i środowisk, to dobrze rozwijające się, bo zdrowe społeczeństwo. Niezwykle ważne w tym wymiarze są badania interdyscyplinarne dające możliwość holistycznego spojrzenia na rozwój człowieka. Szczególnie istotne stają się zatem, kierunki badań związane z obszarami badawczymi dyscypliny, takie jak badania i promowanie zdrowia psychicznego i dobrostanu, pedagogiczne programy profilaktyczne związane z leczeniem uzależnień, promowanie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, w tym planowania rodziny, informacji i edukacji, badania i promowanie podmiotowości jednostek, grup i środowisk oraz ich partycypacji społecznej, kulturowej i ekonomicznej.

<p>Cel 4. Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie</p>	<p>I-V</p>	<p>Wysokiej jakości edukacja daje szansę na wysoki stopień przyswojenia wiedzy i nabycia umiejętności potrzebnych do promowania zrównoważonego rozwoju, w tym między innymi przez edukację na rzecz zrównoważonego rozwoju i zrównoważonego stylu życia, praw człowieka, równości płci, promowania kultury pokoju i niestosowania przemocy, globalnego obywatelstwa oraz docenienia różnorodności kulturowej i wkładu kultury w zrównoważony rozwój. Realizacja tego celu wymaga współpracy interdyscyplinarnej w ramach dedykowanych obszarów badawczych dyscypliny. Szczególne znaczenie ma tutaj fakt, iż rezultaty badań w wymienionych zakresach mają bardzo często charakter aplikacyjny.</p>
<p>Cel 5. Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt</p>	<p>I-V</p>	<p>Niezwykłej wagi w tym miejscu nabierają projekty oraz inicjatywy promujące równość płci oraz wzmacniające pozycję kobiet i dziewcząt na wszystkich szczeblach i w różnych przestrzeniach życia społecznego. Możliwe jest to dzięki projektom o charakterze interdyscyplinarnym dającym szansę na optymalizację w zakresie dobrostanu osób bez względu na płeć. Szczególnie ważne zdają się być tutaj inicjatywy wzmacniające demokratyzację życia społecznego, a jednocześnie projekty wykorzystujące potencjał pedagogiczny kultury.</p>
<p>Cel 6. Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi</p>	<p>I-II</p>	<p>Mając świadomość, że współczesną epokę określa się antropocenem, co związane jest z ogromnym wpływem człowieka na środowisko, niezwykle wagi nabierają wszelkiego rodzaju projekty związane z edukacją w kontekście zmian społecznych, kulturowych czy technologicznych, a szczególnie w kontekście zmian klimatycznych oraz projekty dotyczące dobrostanu i zrównoważonego rozwoju i to zarówno w zakresie rozwiązań technologicznych, jak i refleksji filozoficznej czy etycznej.</p>
<p>Cel 7. Zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie</p>		
<p>Cel 8. Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi</p>	<p>I-V</p>	<p>Mając na uwadze, że realizacja tego celu związana jest z promowaniem polityki wspierającej działalność produkcyjną, tworzeniem godziwych miejsc pracy, przedsiębiorczością, kreatywnością i innowacjami, bardzo ważne jest podejmowanie projektów w obszarze dotyczącym zarówno dobrostanu jednostek, jak i demokratyzacji życia społecznego. Ważne tutaj jest aby chronić prawa pracownicze oraz promować bezpieczne środowisko pracy dla wszystkich, w tym pracowników – migrantów, w szczególności dla kobiet migrantek i osób mających niepewne zatrudnienie. Z kolei zaangażowanie potencjału pedagogicznego kultury pozwala na realizację celu w zakresie promowania zrównoważonej turystyki, która tworzy miejsca pracy oraz promuje lokalną kulturę i produkty</p>

<p>Cel 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność</p>	<p>I, II, V</p>	<p>Realizacja tego celu związana jest ze wzmocnieniem badań naukowych i podniesieniem poziomu technologicznego sektora przemysłowego poprzez innowacje, oraz znaczne zwiększenie liczby pracowników sektora badawczo-rozwojowego, a także poprzez zwiększanie publicznych i prywatnych nakładów finansowych na rozwój. W tym wymiarze konieczne jest rozwijanie świadomości społecznej oraz edukacji w kontekście współczesnych oraz przewidywanych zmian społecznych, kulturowych, technologicznych, ekonomicznych i klimatycznych z wykorzystaniem potencjału pedagogicznego kultury wspierającej innowacyjność..</p>
<p>Cel 10. Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami</p>	<p>I-V</p>	<p>Realizacja tego celu związana jest z promowaniem i wzmocnianiem inkluzji społecznej, gospodarczej i politycznej wszystkich ludzi, bez względu na wiek, płeć, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię lub status ekonomiczny bądź inny. W zakresie realizacji tego celu ważne jest zapewnienie równych szans oraz zmniejszenie istniejących nierówności poprzez eliminowanie dyskryminujących praw, polityk i praktyk oraz promowanie odpowiednich legislacji, polityki i działania w tej dziedzinie. Projekty badawcze dyscypliny dotyczące demokratyzacji życia społecznego oraz dobrostanu wszystkich jednostek nabierają tutaj szczególnego znaczenia.</p>
<p>Cel 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu</p>	<p>I-V</p>	<p>W zakresie realizacji tego celu szczególnie ważne jest aby zwrócić uwagę na potrzeby grup wrażliwych, kobiet, dzieci, osób niepełnosprawnych i osób starszych. Bezpieczny, stabilny i zrównoważony rozwój miast i osiedli ludzkich jest więc uwarunkowany nie tylko zastosowaniem technologii, ale również wytyczaniem nowych granic prawnych oraz wartości etycznych i społecznych. To z kolei jest możliwe dzięki uwzględnieniu potencjału pedagogicznego kultury oraz edukacji w kontekście współczesnych oraz przewidywanych wielowymiarowych zmian.</p>
<p>Cel 12. Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji</p>	<p>I-V</p>	<p>Mając świadomość, iż niespotykany dotąd postęp nauki i technologii rodzi ogromne możliwości, ale też zagrożenia, w tym m.in. nadmierny konsumpcjonizm, a co za tym idzie wyczerpywanie się zasobów naturalnych, zanieczyszczenia przemysłowe, globalne zmiany klimatyczno-środowiskowe, przemiany kulturowo-społeczne związane z cyfrowym społeczeństwem, potrzebne jest całościowe spojrzenie na przyczyny, przebieg oraz skutki zmian zachodzących we współczesnym świecie, zarówno przyrodnicze, jak i społeczne, prawne oraz technologiczne, co z pewnością możliwe jest dzięki realizacji projektów w zakresie wymienionych obszarów badawczych dyscypliny.</p>

<p>Cel 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom</p>	<p>I-V</p>	<p>Zmiany klimatyczne, których obecnie doświadczamy wymagają współpracy wielu środowisk i grup społecznych w zakresie przygotowania i realizowania długoterminowych planów naprawczych dla zmniejszenia negatywnych skutków rozwoju technologicznego. Konieczne są tutaj działania o charakterze edukacyjnym, ale też aktywizujące grupy, społeczności i społeczeństwa na rzecz działań pro-klimatycznych i stwarzania warunków do wypracowania najlepszych rozwiązań w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropocenu.</p>
<p>Cel 14. Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony</p>	<p>I-II</p>	<p>Współczesny świat stoi w obliczu konieczności rozwiązania problemów o charakterze globalnym, związanych między innymi z zagrożeniem oceanów i zasobów morskich. Realizacja wyznaczonego celu wymaga wypracowania rozwiązań długofalowych oraz planów naprawczych w obszarze społecznym, politycznym, ale też edukacyjnym, dlatego szczególnego znaczenie nabierają tutaj przedsięwzięcia o charakterze edukacyjnym w kontekście nieuchronnych zmian społecznych, politycznych, kulturowych, ekonomicznych, technologicznych, ale też klimatycznych. Priorytetowego znaczenia nabierają tutaj również tematy związane z dobrostanem oraz zrównoważonym rozwojem.</p>
<p>Cel 15. Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej</p>	<p>I-V</p>	<p>Realizacja projektów w ramach wskazanych obszarów badawczych dyscypliny z pewnością pozwala na realną realizację postawionego celu, gdyż pozwala na zwiększenie poziomu edukacji oraz poziomu świadomości na temat łagodzenia zmian klimatycznych, adaptacji i skutków zmian klimatycznych oraz systemów wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami. Mając świadomość, że współczesną epokę określa się antropocenem co związane jest z ogromnym wpływem człowieka na środowisko, niezwyklej wagi nabierają wszelkiego rodzaju projekty dotyczące dobrostanu oraz zrównoważonego rozwoju, co związane jest zarówno z kwestiami dotyczącymi rozwiązań technologicznych jak i refleksją filozoficzną oraz etyczną.</p>
<p>Cel 16. Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu</p>	<p>I-V</p>	<p>Świadomość zmian związanych z rozwojem społecznym, kulturowym, technologicznym czy ekonomicznym jest niezbędna do tego, by promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwo. Projekty związane z demokratyzacją życia społecznego, niwelowaniem nierówności społecznych, rozwijaniem środowisk anty-dyskryminacyjnych oraz ochrona wszystkich grup społecznych i jednostek przed wszelką przemocą, dają szansę na wypracowanie rozwiązań w zakresie zapewnienia wszystkim ludziom dostępu do dóbr i instytucji społecznych, równego traktowania przez prawo i wymiar sprawiedliwości. Rezultaty tego typu przedsięwzięć powinny mieć charakter aplikacyjny i sprzyjać włączeniu społecznemu, oraz rozwojowi polityk antidyskryminacyjnych, równościowych i inkluzywnych oraz kształtowania postaw społecznych w tym kierunku.</p>

<p>Cel 17. Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju</p>	<p>I-V</p>	<p>Wyróżnione obszary badawcze dyscypliny wspierają realizację celu 17 dzięki integralnemu i kompleksowemu ujęciu idei partnerstwa, dziedzictwa i różnorodności kulturowej. Wyjątkowego znaczenia nabierają tutaj pedagogiczne projekty badawcze związane z demokratyzacją życia społecznego, wykorzystania potencjału pedagogicznego kultury oraz filozoficznego wymiaru dziedzictwa i różnorodności społeczno-kulturowej. Badania i promowanie poprzez edukację idei partnerstwa, współodpowiedzialności za losy cywilizacji i planety oraz podnoszenia świadomości i upowszechniania idei zrównoważonego rozwoju w perspektywie indywidualnej, społecznej, kulturowej, ekologicznej i ekonomicznej stanowić powinno w gruncie rzeczy jeden z kluczowych profili idei współczesnych badań pedagogicznych realizowanych w kontekście nowoczesnych rozwiązań metodologicznych i interdyscyplinarnej współpracy</p>
--	------------	--

Najważniejsze działania konieczne do podjęcia w celu uzyskania odpowiedniej kategorii naukowej w ewaluacji przeprowadzanej w roku 2021:

- działania podnoszące świadomość w zakresie znaczenia i charakteru aktualnych zasad ewaluacji dyscypliny oraz roli wysokiej jakości dorobku każdego pracownika w ostatecznym wyniku ewaluacji dyscypliny oraz działania poprawiające poziom zaangażowania pracowników w rozwój Instytutu i wspólne dobro (spotkania zbiorowe, grupowe, indywidualne, informacje i wyjaśnienia drogą mailową oraz poprzez stronę Instytutu);
- motywowanie oraz realne wsparcie administracyjne i finansowe oraz warsztatowo-szkoleniowe pracowników do przygotowywania wniosków i aplikowania o granty badawcze w konkursach krajowych i zagranicznych (rozmowy, pomoc praktyczna, organizowanie warsztatów, koleżeńską wymianę doświadczeń, finansowanie kosztów aplikowania);
- motywowanie oraz wsparcie logistyczne i finansowe pracowników w zakresie przygotowywania i publikowania tekstów w wysoko punktowanych czasopismach (w tym pomoc w zakresie szybkiego profesjonalnego tłumaczenia i proofreadingu) oraz publikowania wysokiej jakości naukowej autorskich monografii w Wydawnictwie UŚ i innych wydawnictwach z listy MNiSW;
- wsparcie warsztatowe oraz szkolenie w zakresie przygotowywania tekstów (artykułów) wg. standardów czasopism wysoko punktowanych (spotkania szkoleniowo-warsztatowe z ekspertami oraz osobami z doświadczeniem sukcesu w tej kwestii);
- usprawnienie wsparcia prawno-organizacyjnego pracowników w pozyskiwaniu badań realizowanych we współpracy z otoczeniem (ekspertyzy i raporty) oraz zminimalizowanie prowizji dla uczelni (szkolenia, pomoc prawna odpowiednich komórek uczelni, pomoc logistyczna, lobbying u władz uczelni).

Największe zagrożenia wewnętrzne dla pomyślnej realizacji tych działań i w konsekwencji nieuzyskania odpowiedniej kategorii naukowej przez dyscyplinę

<i>Zagrożenie wewnętrzne</i>	<i>Proponowane działania zapobiegawcze</i>
<p>Duża grupa osób zachowawczo nastawiona do reformy Uniwersytetu (negująca jej sens) oraz część pracowników nie utożsamiająca się z badawczą misją uniwersytetu oraz o niskim stopniu identyfikacji z potrzebą rozwoju Instytutu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Indywidualne i grupowe spotkania z intencją dyskusowania problemów i niepokojów związanych z reformą Uniwersytetu. - Angażowanie pracowników w zadania realizacji działań reformy w różnych wymiarach (organizacja wydarzeń, tworzenie programów, realizacja inicjatyw, koordynowanie działań, itp.). - Rzetelny monitoring aktywności badawczej pracowników oraz pozyskiwanie nowych pracowników zaangażowanych w uprawianie badań w nowoczesny sposób.
<p>Silnie ugruntowana mentalność dawnego sposobu uprawiania nauki - brak podłoża projektowego, luźna formuła realizacji badań, mało nowoczesne aktualne tematy badawcze, brak aplikowania o granty zewnętrznego finansowania badań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie rozwiązań uzależniających finansowanie badań od przygotowania projektów badań zespołowych i indywidualnych oraz ich realizacji. - Promowanie w finansowaniu działalności badawczej tych projektów badawczych, których celem jest zdobycie grantu badawczego / zewnętrznego finansowania? Pomoc w efektywnym pozyskiwaniu badań zleconych. - Szkolenia oraz warsztaty w zakresie pisania wniosków grantowych, w tym z udziałem osób z agend finansujących projekty badawcze (np. NCN, NCBiR, itp.). Organizowanie realnej pomocy w zakresie pisania wniosków grantowych i w procesie aplikowania o granty (i ich ewentualnej realizacji). - Promowanie i wyjaśnianie idei strategii dyscypliny, w tym strategicznych obszarów badawczych /SOB/ podczas spotkań grupowych i indywidualnych oraz pomoc w indywidualnym sprofilowaniu badań własnych pracowników i zespołów w stronę SOB-ów.
<p>Niskie kompetencje językowe pracowników, często brak uwzględniania dyskursu światowego w badaniach i zamykanie się do polskiego obszaru badań i literatury</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Informowanie, doradztwo, szkolenie w zakresie możliwości korzystania z zasobów światowej literatury / zwłaszcza artykułów naukowych/ (z udziałem ekspertów informacji naukowej i innych). - Zachęcanie pracowników do podnoszenia kompetencji językowej oraz korzystania z zasobów światowej literatury oraz informowanie o możliwościach w tym zakresie i szkolenie (wspólnie z CINIbA). - Lobbying u władz /rektorskich i wydziału/ w sprawie wprowadzenia efektywnych rozwiązań dotyczących finansowania/współfinansowania aktywności edukacyjnych w zakresie podnoszenia kompetencji językowych pracowników (kursy i tutoring językowy), oraz poprzez pomoc i ułatwienia wymiany zagranicznej (wyjazdy pracowników i przyjazdy gości).
<p>Brak tradycji i kultury zespołowej pracy badawczej, niski poziom interdyscyplinarności badań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zastosowanie rozwiązań dotyczących finansowania badań promujących działania zespołowe (uwarunkowanie finansowania od oceny projektu oraz liczby osób zaangażowanych w realizację projektu badań). - Organizowanie wydarzeń stymulujących pracę zespołową, w tym w profilu interdyscyplinarnym (upowszechnianie informacji o zainteresowaniach badawczych pracowników,

	<p>spotkania grup osób o podobnych zainteresowaniach naukowych, spotkania typu open-space dla badaczy z różnych dyscyplin, seminaria wewnętrzne ogólne i w ramach obszarów tematycznych SOB-ów).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizacja przestrzeni do prac zespołów badawczych i spotkań (pokoje konferencyjne, pokój socjalny, systemowa autopromocja tematów realizowanych badań przez badaczy i zespoły).
<p>Zakorzenione stare nawyki publikacyjne, nieefektywne dla nowej ewaluacji (pisanie rozdziałów, redakcje prac zbiorowych) oraz niskie kompetencje w przygotowywaniu wysokiej jakości tekstów naukowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Upowszechnianie, przypominanie oraz wyjaśnianie zasad nowej ewaluacji dyscyplin (drogą mailową oraz w trakcie bezpośrednich spotkań z pracownikami). Aktualizowanie informacji na temat ewaluacji (w tym list czasopism i wydawnictw). - Indywidualna pomoc pracownikom w projektowaniu efektywnej aktywności publikacyjnej. - Pomoc systemowa (finansowa i organizacyjna) w zakresie publikowania w zagranicznych czasopismach wysoko punktowanych. - pomoc i szkolenia / warsztaty w zakresie przygotowywania wysokiej jakości tekstów naukowych do składania w czasopismach wysoko punktowanych zagranicznych (w tym organizowanie pomocy koleżeńskiej). - Promowanie /nagradzanie/ bardzo dobrych osiągnięć publikacyjnych.

Sytuacja kadrowa dyscypliny:

Liczba N dyscypliny	Liczba pracowników dyscypliny	w tym				
		dyscypliny na wiodąca	100% N	75% N	50% N	25% N
115 N	124 osób	120 osób/ 113.75 N	109 osób	7 osób	5 osób /4,5N/	3
Wiek	Prof.	Dr hab.	Dr	Mgr	Suma	
<30	-	-	-	4	4	
30-39	-	-	22	11	33	
40-49	1	13	26	-	40	
50-59	5	20	11	1	37	
60-65	1	4	3	-	8	
>65	1	1	-	-	2	
Suma	8	38	62	16	124	

Obszary badawcze, które są szczególnie mocno reprezentowane oraz te, w których występują lub perspektywie roku 2025 mogą wystąpić największe braki kadrowe oraz propozycje ich możliwego uzupełnienia:

Silnie reprezentowane:

edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, edukacja medialna, edukacja międzykulturowa i problemy wielokulturowości, edukacja zdrowotna i pedagogika zdrowia, dydaktyka, pedeutologia, edukacja dorosłych, pedagogika specjalna, specjalne potrzeby edukacyjne, rehabilitacja i inkluzja w kontekście niepełnosprawności, pedagogika kultury, teoria wychowania i pedagogika wartości, pedagogika społeczna, diagnostyka pedagogiczna i środowiska społecznego

Słabo reprezentowane:

- problemy dezadaptacji społecznej oraz resocjalizacji w środowiskach zamkniętych i otwartych, nowoczesne, partycypacyjne, interdyscyplinarne badania dzieciństwa i adolescencji, społeczno-kulturowe i pedagogiczne aspekty migracji, nierówności społeczne w perspektywie płci i wieku oraz różnych profili indywidualnych, zdrowotnych, kulturowych, etnicznych, zróżnicowań grupowych i środowiskowych

Szczególne aparatura badawcza, którą dysponuje instytut z uwzględnieniem obszarów, w których wyróżnia się ona na tle innych ośrodków badawczych oraz obszarów, w których występują największe braki, w szczególności tych, gdzie odpowiednie inwestycje infrastrukturalne mogłyby przynieść wymierny efekt w postaci istotnej poprawy wyników prowadzonych badań naukowych, mierzony w szczególności wysoko punktowanymi publikacjami lub grantami o dużej wartości:

Instytut dysponuje w niewielkim stopniu specjalistyczną infrastrukturą służącą realizacji badań naukowych (1 sala z lustrem fenickim w kampusie cieszyńskim).

Na poprawę jakości badań w kontekście infrastruktury mogą wpłynąć:

- zorganizowanie pomieszczenia z lustrami fenickimi oraz sprzętem rejestrującym video i audio (pomieszczenie większe i mniejsze do prowadzenia badań (wywiadów indywidualnych i fokusowych, obserwacji laboratoryjnych) – w kampusie katowickim oraz cieszyńskim (modernizacja);
- szerszy dostęp do światowych baz danych i czasopism;
- pełne udostępnienie badaczom programów komputerowych do badań jakościowych i ilościowych;
- poprawa jakości i zasięgu Internetu w obu kampusach (Cieszyn i Katowice - Grażyńskiego);
- stworzenie bazy „lekkiej” infrastruktury badawczej: wysokiej jakości dyktafony, sprzęt video-rejestrujący.

Widzialność międzynarodowa dyscypliny z uwzględnieniem obszarów badań, w których jest najbardziej rozpoznawalna oraz obszarów, które wymagają działań na rzecz poprawy widzialności:

Na podstawie diagnozy (m.in. na podstawie ilości i jakości cytowań oraz baz parametrycznych i widzialności na profilach RG, ORCID i in.), widzialność międzynarodową dyscypliny należy uznać za **niepokojąco niską** w dotychczasowych obszarach badań. W związku z tym **wszystkie** dotychczas realizowane tematy badawcze, jak też określone w *Strategii dyscypliny* - Strategiczne Obszary Badań wymagają pilnych i intensywnych działań podnoszących widzialność badaczy Instytutu Pedagogiki.

Zakładane metody budowania widzialności międzynarodowej:

- Promowanie wśród pracowników użyteczności portali ResearchGate, ORCID i Google Scholar, Academia.edu oraz szkolenie i wsparcie praktyczne prowadzenia i uaktualniania przez pracowników zasobów publikacyjnych oraz projektów badań umieszczanych na portalach (np. rozmowy z pracownikami, materiały instruktażowe, pomoc adresowa, szkolenie);
- Promowanie umieszczania przez pracowników tekstów w jęz. angielskim, na portalach widzialności naukowej - działania (jak wymienione w p. Zagrożenia wewnętrzne);
- Promowanie w jęz. angielskim kierunków badań realizowanych w Instytucie na stronie www. oraz portalach społecznościowych (FB);
- Działania podnoszące funkcjonalne kompetencje językowe poprawiające aktywność komunikacyjną z badaczami z innych krajów - szczególnie podnoszące realizację mobilności zagranicznych, nawiązywanie kontaktów naukowych, uczestniczenie w konferencjach zagranicznych oraz publikowanie w jęz. angielskim;
- Wsparcie organizacyjno-finansowe działań umiędzynarodowienia (jak w programie Instytutu i WNS) dotyczących promowania, planowania i organizacji oraz realizacji mobilności międzynarodowej badaczy Instytutu. Realizacja otwartej polityki współpracy z badaczami i ośrodkami naukowymi z zagranicy poprzez inicjowanie i realizowanie wizyt badaczy zagranicznych w Instytucie Pedagogiki oraz pomoc w realizacji wspólnych z badaczami z zagranicy projektów badań.

Współpraca instytutu z otoczeniem społeczno-gospodarczym, ze szczególnym uwzględnieniem tych obszarów, w których przynosi ona wymierne efekty naukowe (zwłaszcza takie, które mogą być zaliczone na poczet 2 i 3 kryterium ewaluacji dyscypliny) lub finansowe dla Uniwersytetu oraz tych obszarów, w których dzięki odpowiedniej polityce możliwe będzie uzyskanie takich efektów:

Pracownicy Instytutu posiadają niezbędne kompetencje dla realizacji 2 i 3 kryterium ewaluacji, jednakże dotychczasowa aktywność badaczy w zakresie prowadzenia badań komercyjnych dla otoczenia odbywała się poza oficjalną procedurą formalną, wymaganą przez Uniwersytet, jako podmiot realizujący dla tego typu badań – usług.

W celu uzyskania optymalnych efektów w tym obszarze proponować można następujące działania:

- spotkania z interesariuszami otoczenia w ramach promowania usług badawczych Instytutu;
- opracowanie nowoczesnej oferty badawczej Instytutu dla otoczenia;
- poprawa widzialności oferty współpracy badawczej dla otoczenia Instytutu na stronie www oraz FB oraz innymi kanałami;
- rozwój postaw pracowników w zakresie promowania oferty badań dla otoczenia.

Jakie są silne strony instytutu?

- spora liczba doświadczonych badaczy – samodzielnych pracowników nauki (profesorów i doktorów habilitowanych);
- szeroki horyzont badań – badania prowadzone są w wielu różnych obszarach z zakresu oraz na styku wielu subdyscyplin pedagogicznych, częściowo z interdyscyplinarnym nacyleniem;
- rozbudowana sieć kontaktów pracowników z innymi badaczami w podmiotach, zajmującymi się nauką w kraju i zagranicą oraz rozbudowana sieć kontaktów z placówkami realizującymi praktycznie działania edukacyjne, pedagogiczne oraz wsparcia i pomocy, które korespondują z badaniami prowadzonymi przez pracowników (placówki opiekuńcze, resocjalizacyjne, penitencjarne, oświatowe, wsparcia społecznego, itp.);
- grupa osób zaangażowanych w rozwój Instytutu, podejmujących wysiłki organizacyjne i koncepcyjne – takich „na których można polegać”, spora grupa młodych, dynamicznych i ambitnych badaczy;
- badania w dyscyplinie prowadzone są najczęściej w kontekście wpływu na życie społeczne, w szczególności procesy wychowawcze, w większości cele badań bezpośrednio lub pośrednio mają znaczenie prakseologiczne.

Jakie są słabe strony instytutu?

1. Problematiczna jakość i wartość badań naukowych części pracowników:

- znaczna część podejmowanych tematów badawczych jest mało aktualna, często nie uwzględniająca współczesnych kontekstów i przemian społeczno-kulturowych. Brak innowacyjnego spojrzenia na problematykę badawczą, a niejednokrotnie nadmierna koncentracja na tematach wielokrotnie eksplorowanych badawczo, bez uwzględniania współczesnych kontekstów;
- prowadzi się badania o ograniczonej wartości naukowej i międzynarodowej (badania przyczynkowe, na niewielkich próbach, ograniczone terytorialnie, mało rzetelne metodologicznie);
- niski poziom umiędzynarodowienia badań, tj.: upowszechniania badań własnych, inspirowania się z dyskursem międzynarodowym, prowadzenia badań wspólnie z partnerami z zagranicy. Brak publikowania w zagranicznych czasopismach (także na tle niskich kompetencji w zakresie przygotowywania wysokiej jakości tekstów naukowych);
- znaczna część pracowników wykazuje niewielkie zaangażowanie badawcze, traktując bardzo często działalność badawczą jako przykrą konieczność. Tym samym osoby te mają niskie poczucie tożsamości naukowej i badawczej, nie są wystarczająco zaangażowane w uprawianie badań naukowych. Część pracowników jest zaangażowana w pracę (zatrudnienie) w innych miejscach.

2. Niski poziom myślenia kolektywnego i działania dla dobra Instytutu tj.

niski poziom myślenia i działania we wspólnym interesie, internalizacji znaczenia aktualnej ewaluacji i roli w niej dorobku każdego pracownika.

3. Brak „kultury” badań zespołowych (atomizacja badań, czyli „każdy sobie rzepkę skrobie”) oraz brak rzeczywistych badań interdyscyplinarnych (ten sam problem badawczy/projekt rozpatrują specjaliści z różnych dyscyplin) oraz brak wewnątrz-instytutowego życia naukowego, które mogłoby mieć walor doskonalący poziom prowadzonych w Instytucie badań.

4. Niskie kompetencje i słabe zaangażowanie pracowników w pozyskiwanie grantów badawczych oraz niska aktywność w zakresie usług badawczych dla otoczenia, co przekłada się na niewielką liczbę składanych wniosków oraz bardzo niewielką liczbą zdobywanych grantów badawczych oraz innych zewnętrznych źródeł finansowania badań.

Najważniejsze i najpilniejsze potrzeby Instytutu Pedagogiki

1. Wsparcie aktywności grantowej i projektowej pracowników Instytutu;

- potrzeba zapewnienia realnej, profesjonalnej, kompetentnej (także językowo) obsługi w zakresie przygotowywania i aplikowania przez pracowników o granty – wyszukiwania konkursów oraz pisania wniosków grantowych – kompetentnej, profesjonalnej pomocy w formułowaniu wniosków we wszystkich jego częściach (nie tylko co do kosztorysu) - grupa profesjonalnych pracowników obsługi projektów odpowiednia dla potrzeb instytutu ponad 120 osobowego i z uwzględnieniem obu kampusów;
- potrzeba profesjonalnej obsługi w zakresie administrowania uzyskanym / realizowanym projektem oraz jego rozliczania;
- organizowanie większej liczby i bardziej warsztatowych / praktycznych w formule szkoleń (dostępnych w obu kampusach) w zakresie pisania wniosków grantowych, także z wykorzystaniem doświadczeń osób, które odniosły sukces (systematycznie lub stosunkowo często) oraz osób zaangażowanych w agendy finansujące badania;
- systemowe wsparcie składanych wniosków w zakresie szybkiego i dobrej jakości ich tłumaczenia (w tym racjonalna droga do specjalnej puli finansowania tłumaczeń);
- pomoc w zakresie pozyskiwania partnerów naukowych i społecznych (w tym międzynarodowych) istotnych dla aplikowania o granty.

2. Systemowe i finansowe wsparcie w zakresie publikowania w wysoko punktowanych czasopismach zagranicznych:

- pomoc (systemowa) / szkolenia w zakresie przygotowywania tekstów wg. standardów międzynarodowych oraz wyszukiwania czasopism;
- profesjonalne tłumaczenie przez tłumaczy oswojonych z terminologią z obszaru nauk społecznych i pomoc w jego finansowaniu;
- wsparcie finansowe w sytuacjach kosztów publikowania w czasopiśmie;
- pomoc organizacyjna i finansowa w kwestii proof-readingu;
- wsparcie organizacyjne w procedurze składania tekstów.

3. Wsparcie działań na rzecz umiędzynarodowienia badań i rozwoju współpracy międzynarodowej oraz z otoczeniem:

- mobilności badaczy (w tym pomoc w składaniu wniosków grantowych i innych konkursowych, które jej dotyczą, programy umiędzynarodowienia i wymiany międzynarodowej, pomoc w organizowaniu pobytu badaczy z zagranicy);
- pomoc i systemowe działania na rzecz poprawy funkcjonalnych kompetencji językowych badaczy poprzez efektywne formy edukacji językowej, ich dostępność i finansowanie / dofinansowanie;
- funkcjonalna pomoc organizacyjna w nawiązywaniu umów z podmiotami z otoczenia w celu realizacji usług badawczych oraz obniżenie części pobieranych z kwoty umowy kosztów przez jednostkę.

Część wskaźnikowa:

Kod	Opis wskaźnika	Zakładana wartość docelowa
W roku 2020		
K1.PDS2	w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych (w tym na stanowiskach typu post-doc) zostanie zatrudniona następująca liczba nauczycieli akademickich prowadzących badania w naszej dyscyplinie:	2
N3.PDS1	nauczyciele akademicy naszej dyscypliny dzięki otrzymanemu od dyrekcji instytutu wsparciu finansowemu na przygotowanie wniosku złożą następującą liczbę aplikacji w konkursach ogłaszanych przez agencje krajowe i zagraniczne:	12
N3.PDS3	Instytut będzie wnioskował o zatrudnienie następującej liczby pracowników badawczych lub badawczo-dydaktycznych prowadzących badania w obszarach pożądanym z punktu widzenia wyrównania jakości badań, zgodnie z potrzebami naukowymi wskazanymi w części opisowej niniejszego dokumentu:	2
O1.PDS1	przychody z tytułu współpracy nauczycieli akademickich naszej dyscypliny z otoczeniem społeczno-gospodarczym wyniosą co najmniej:	30 000zł
O1.PDS2	zostaną zawarte umowy na prowadzenie przez nauczycieli akademickich naszej dyscypliny następującej liczby projektów badawczych realizowanych we współpracy z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego:	7
O1.PDS3	nauczyciele akademicy naszej dyscypliny zdobędą co najmniej następującą liczbę grantów przyznanych przez NCBiR:	3
O1.PDS4	nauczyciele akademicy naszej dyscypliny skomercjalizują następującą liczbę patentów, pomysłów wynalazczych i innych wyników prac B+R:	0
W1.PDS3	następująca liczba nauczycieli akademickich naszej dyscypliny będzie posiadała aktualne profile na platformach ORCID, Google Scholar i ResearchGate:	100%
W latach 2021-2025		
K1.2	w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych (w tym na stanowiskach typu post-doc) zostanie zatrudniona następująca liczba nauczycieli akademickich prowadzących badania w naszej dyscyplinie:	2
W latach 2020-2025 nauczyciele akademicy naszej dyscypliny:		
N1.1	opublikują co najmniej następującą liczbę artykułów w najbardziej prestiżowych (200 pkt) czasopismach lub monografiach w najbardziej prestiżowych (II poziomu) wydawnictwach lub dzieł artystycznych (200 pkt):	0
N1.3	złożą co najmniej następującą liczbę aplikacji w konkursach na projekty badawcze lub artystyczne ogłaszanych przez agencje krajowe (MNiSW, NCN, FNP, NAWA, PISF, IMIT, MKiDN):	30

Kod	Opis wskaźnika	Zakładana wartość docelowa
N1.4	zdobędą co najmniej następującą liczbę grantów na prowadzenie badań naukowych lub realizację dzieł artystycznych przyznanych przez agencje krajowe (MNiSW, NCN, FNP, NAWA, PISF, IMIT, MKiDN):	7
N1.5	zdobędą granty na prowadzenie badań naukowych lub realizację dzieł artystycznych przyznane przez agencje krajowe (MNiSW, NCN, FNP, NAWA, PISF, IMIT, MKiDN) o wartości co najmniej:	100 000zł
N2.1	złożą co najmniej następującą liczbę aplikacji w konkursach ogłaszanych przez agencje zagraniczne (ze szczególnym uwzględnieniem grantów ERC) i renomowane międzynarodowe ośrodki naukowe:	3
N2.3	zdobędą co najmniej następującą liczbę grantów na prowadzenie badań naukowych lub realizację dzieł artystycznych przyznanych przez agencje zagraniczne:	1
N2.2	zdobędą granty na prowadzenie badań naukowych lub realizację dzieł artystycznych przyznane przez agencje zagraniczne o wartości co najmniej:	-----zł
N2.5	opublikują co najmniej następującą liczbę artykułów, monografii lub dzieł artystycznych, których co najmniej jednym współautorem będzie osoba afiliująca swój dorobek do instytucji zagranicznej:	10
N2.6	wezmą udział w następującej liczbie wyjazdów inicjujących współpracę międzynarodową:	30
N2.6	wezmą udział w następującej liczbie prestiżowych międzynarodowych konferencji naukowych:	10
N4.2	opublikują co najmniej następującą liczbę artykułów, monografii lub dzieł artystycznych wysoko punktowanych:	10
D1.2	utworzą następującą liczbę zespołów badawczych w skład których wejdą studenci US:	10
N4.1	W najbliższej ewaluacji jakości działalności naukowej prognozuję, że nasza dyscyplina otrzyma kategorię:	B+



Podpis Dyrektora Instytutu